

**UCHWAŁA NR XLVII/384/2018
RADY MIEJSKIEJ W PACZKOWIE**

z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Unikowice 2018-2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1875, zm.: Dz. U. z 2017 poz. 2232, oraz z 2018r. poz. 130) oraz § 10 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 501; zm: Dz.U. z 2014r. poz. 665) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się "Plan Odnowy Miejscowości Unikowice na lata 2018-2025" przyjęty Uchwałą Nr 2/2018 wspólnego zebrania sołectwa Unikowice z dnia 05.02.2018 roku, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Paczków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Paczkowie

Wiesław Jan Barabasz

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/384/2018

Rady Miejskiej w Paczkowie

z dnia 22 marca 2018 r.

U N I K O W I C E

Plan Odnowy Miejscowości Unikowice na lata 2018 - 2025r.

Spis treści

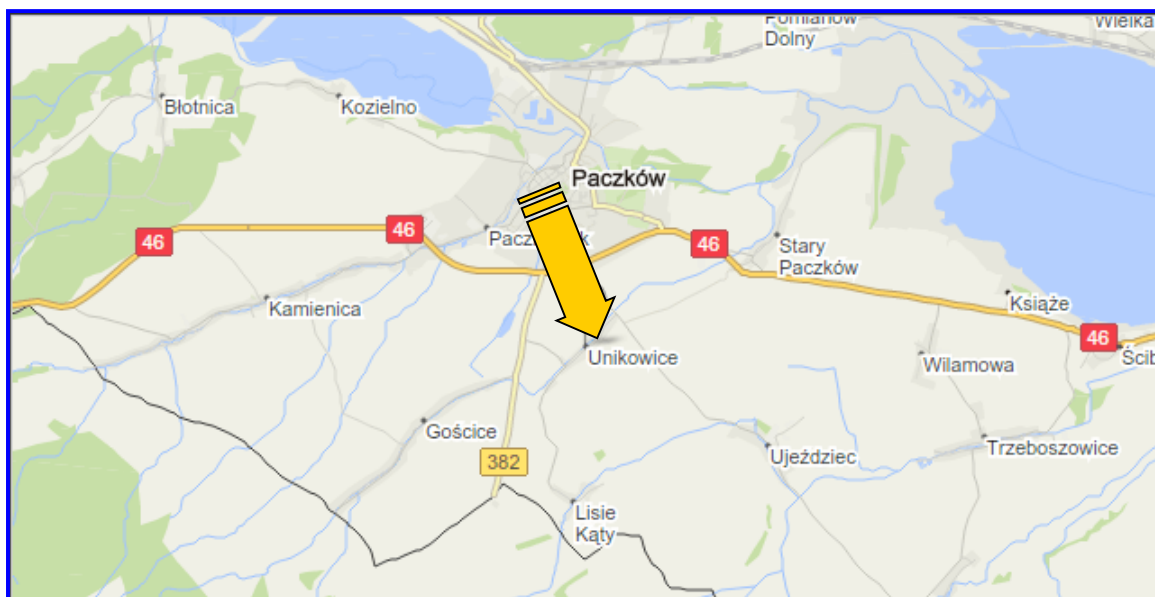
1. Charakterystyka miejscowości
 - a) położenie i sąsiedztwo miejscowości
 - b) powierzchnia i liczba ludności
 - c) historia miejscowości
 - d) obiekty ważne dla rozwoju miejscowości
 - e) organizacje społeczne działające na terenie miejscowości
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości
 - a) zasoby przyrodnicze
 - b) infrastruktura komunalna
 - c) zasoby społeczne
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.
4. Wizja rozwoju miejscowości
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.
6. Opis i charakterystyka obszarów, o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

1. Charakterystyka miejscowości.

Unikowice to wieś położona 250 m n.p.m. na trasie Paczków - Dziewiętlice. Przepływa przez nią potok Tarnawka. Od Paczkowa dzieli ją odległość ok. 2 km. Domy w Unikowicach usytuowane są wzdłuż drogi i potoku, a więc jest to łańcuchowy typ wsi. Unikowice znajdują się w południowo zachodniej części woj. opolskiego na Podgórzu Paczkowskim w sąsiedztwie Lisich Kątów, Gościc, Kamienicy, Paczkowa, Starego Paczkowa, Ujeżdźca i około 2 km. od granicy z Republiką Czeską. Od Paczkowa dzielą Unikowice ok 2km, od Nysy ok. 27km, od Opola ok 80 km. Wieś pochodzi z XIII wieku. Obecnie zamieszkuje ją 315 osób.

a) położenie i sąsiedztwo miejscowości

Unikowice znajdują się w południowo-zachodniej części województwa opolskiego na Przedgórzu Paczkowskim w sąsiedztwie Lisich Kątów, Gościc, Kamienicy, Paczkowa, Starego Paczkowa Ujeżdźca i ok. 2 km od granicy z Republiką Czeską. Siedziba gminy Paczków ok. 2 km, powiatu Nysa ok. 27 km, województwa Opole ok.80 km. Wieś położona jest około 250m n.p.m. na trasie Paczków-Dziewiętlice, przepływa przez nią potok Tarnawka, który po stronie polskiej płynie przez Gościce, Unikowice, Stary Paczków i wpada do Nysy Kłodzkiej. Po stronie czeskiej nazywa się Hostičky Potok. Domy w Unikowicach usytuowane są wzdłuż drogi i potoku, a więc jest to łańcuchowy typ wsi.

b) powierzchnia i liczba ludności

Ilość mieszkańców w poszczególnych latach:

1784 r.- 333 mieszkańców

1845 r. -398 mieszkańców

1895 r.- 332 mieszkańców

1939 r.- 323 mieszkańców

5 V 1945 r. - 257 mieszkańców

1975 r. 321 mieszkańców

1998 r. - 374 mieszkańców

1999 r. - 371 mieszkańców

2000 r. - 375 mieszkańców

2017 r.- 315 mieszkańców

c) historia miejscowości

Wieś pochodzi z XIII wieku, posiadała wówczas 231 małych łąnów, z których Conradus de Wysbach (z Bilego Potoku) posiadał 8 oraz młyn z dwoma kołami. (łąn flamandzki to 16,8 ha; łąn frankoński to 24,2 ha). W 1366 wioska należała do szpitala św. Józefa w Nysie. Jako posiadłość ksiązęco-biskupia była środkiem utrzymania szpitala. Unikowice były wymienione w dokumencie z roku 1373 jako "Heinczindorf prope Paczkow" i obejmowało 22 łąny i 8 prętów. (pręt to 1/12 łąna). W XVI w. do Unikowic należały 22 łąny i 8 prętów roli z 21 kmieciami i 18 zagrodnikami. W 1828 r. ksiądz z Paczkowa Franz Stehr przekazał Unikowicom 500 talarów niemieckich. W XIX w. król Fryderyk Wilhelm III podarował Unikowice swojemu ministrowi Humboldtowi. W 1909 r. w Unikowicach uruchomiono produkcję płatków ziemniaczanych w fabryce, która mieściła się w budynku pod numerem 49. W tym czasie w wiosce była także mleczarnia. W końcu lat 30 ubiegłego stulecia w Unikowicach wybudowano posterunek policji. Ernst Bielak był także głównym policjantem dla Starego Paczkowa i Ujeźdźca. Gospoda Josefa Suchanka stanowiła centralny punkt wsi. Była tu sala posiedzeń, w której odbywały się różne uroczystości, scena na przedstawienia teatralne, grano tu w skata i bilard. Wg relacji Emanuela Friebe, którego ojciec był ponad 20 lat wójtem wsi, jest wzmianka o zimowych polowaniach z nagonką. Naganiacze - Volkmer, Friebe, Jahndel, Fuchswinkel otrzymywali dobre wynagrodzenie. Atrakcyjnym punktem dla młodzieży był staw wiejski, harcowali tam zimą, jeździli tam na łyżwach i sankach, latem pływali, uprawiali wioślarstwo, łowili ryby. Przed II wojną światową w Unikowicach znajdowały się: 2 kuźnie, 1 stolarnia, kołodziej, 2 młyny, 2 pracownie krawieckie, ogrodnik i szewc.

d) obiekty ważne dla rozwoju miejscowości

- Świątlica Wiejska,
- Kościół pod wezwaniem Św. Trójcy z 1774r.,
- plac rekreacyjno - sportowy

e) organizacje społeczne działające na terenie miejscowości

- Sołtys i Rada Sołecka
- Grupa Odnowy Wsi
- Rada Parafialna
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości:

- **Dziedzictwo kulturowe na, które składają się:**

- Kościół pod wezwaniem Św. Trójcy z 1774r.

Jak w każdej wsi ostoją życia duchowego jest kaplica bądź kościół. Unikowicka kaplica pod wezwaniem Św. Trójcy, którą możemy dziś zobaczyć została zbudowana w 1774r. We wnętrzu kościółka możemy podziwiać obrazy z XVI wieku. Wcześniej znajdowały się one w przydrożnej kapliczce niedaleko Unikowic, ale dzięki staraniom jednego z proboszczów - Kazimierza Rudzkiego, zostały odnowione i zawieszono w kościele, a w 2001 roku oprawione w bogate ramy. Jeden przedstawia złożenie Jezusa do grobu, a drugi koronację Najświętszej Marii Panny, obydwie są namalowane na desce, jednak nie znany jest ich autor. W kościółku znajdują się dwie rzeźby: po lewej stronie św. Antoni, po prawej św. Jan Nepomucen, pod sufitem wokół kościółka zawieszono są stacje drogi krzyżowej w 2001r. konserwowane, malowane techniką oleju na płótnie, nieznanego autorstwa.

- Krzyż Pokutny (XIV-XVI)

Ciekawym zabytkiem jest krzyż pokutny. Krzyże pokutne lub inaczej pojednania, najczęściej z granitu lub piaskowca są specyficznymi pomnikami średniowiecznego prawa, milczącymi dowodami popełnionych zabójstw. Średniowiecze charakteryzowało się wyjątkową bezwzględnością praw. Wśród niższych warstw społecznych obowiązywała Hammurabiowska zasada "oko za oko"; zabójstwo nawet nieumyślne karano śmiercią z zastosowaniem najokrutniejszych tortur. Powszechnie obowiązywało prawo vendetty - rodowej krwawej zemsty za pozbawienie życia któregoś z członków rodu. Obyczaje te zostały z czasem złagodzone. Pojawiła się możliwość zadośćuczynienia za popełnione przestępstwa przez atrybuty zastępcze: postawienie krzyża, określone świadczenia na rzecz poszkodowanej rodziny, a nierzadko także całej społeczności danej osady, pana i kościoła. W tym okresie pojawiają się krzyże pokutne. Na całej Opolszczyźnie postawiono 11-12 takich krzyży. Odnalezionych i zabezpieczonych jest obecnie 6, z czego jeden w Unikowicach i dwa niedaleko: w Kamienicy i w Lubiatowie.

- Dworek XVIII wieczy obecnie nr 24, którego dach pokryty jest łupkami.

- Dom drewniany XVIII-XIX w, obecnie nr 39 o konstrukcji zwanej szachulcówką (mur pruski)

Kolejnym zabytkiem w Unikowicach jest dom nr 39, o konstrukcji zwanej szachulcówką pochodzący z II poł. XVIII wieku. Mur pruski - szachulcówka lub fachówka (z niem. *Fachwerk*), to rodzaj ściany szkieletowej wypełnionej murem z cegły, gruzu, czasem gliny i trzciny. W przypadku zastosowania gliny, przestrzeń między belkami wypełniało się dodatkowo pionowymi szczapami, a glinę mieszało się z sieczką lub innym materiałem wiążącym. Dom taki ma widoczną konstrukcję drewnianą, często impregnowaną, która może być traktowana jako element dekoracyjny. Mur pruski znany jest od średniowiecza. Stosowany był w budownictwie mieszkalnym i gospodarczym głównie w Europie Północnej. Budowle z muru pruskiego występują na Śląsku, w zachodniej i północno-wschodniej Polsce. Jego rozpowszechnienie jest związane z kolonizacją na prawach niemieckich. W Polsce wyróżnia się kilka typów domów szachulcowo-ryglowych.

Przy drodze z Unikowic do Paczkowa znajduje się kapliczka wzniesiona ok 1800r. w stylu gotyckim.

- **Infrastruktura społeczna:**

W miejscowości działa świetlica wiejska, która jest miejscem spotkań mieszkańców wsi tj.: dzieci, młodzieży, dorosłych. Odgrywa ona dużą rolę w rozwoju kulturalnym, jednak jej stan techniczny wymaga przeprowadzenia remontu i doposażenia. Świetlica czynna jest od 17-21 od wtorku do soboty. Udostępniana jest na spotkania rady społecznej, zebrania wiejskie oraz różne imprezy okolicznościowe. W miejscowości działa przedszkole stowarzyszeniowe.

- **Infrastruktura techniczna :**

- sieć wodociągowa
- sieć telefoniczna
- droga powiatowa
- drogi gminne oraz transportu rolnego

W miejscowości prowadzona jest działalność rzemieślnicza, prowadzony jest 1 sklep przemysłowo-usługowy oraz gospodarstwa rolne.

- **Kapitał społeczny i ludzki:**

W miejscowości działają:

- Sołtys i Rada Sołecka
- Grupa Odnowy Wsi
- Rada Parafialna
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- sąsiedztwo z Czechami, - teren uzbrojony w sieć energetyczną, telefoniczną, wodociągową, - wysoka atrakcyjność turystyczna ze względu na walory przyrodnicze, - istnienie miejsc, obiektów do wspólnych spotkań: świetlica, plac zabaw, plac z grilem i zadaszeniem	- niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, - niska aktywność mieszkańców i starzejące się społeczeństwo, - zanieczyszczenia środowiska (dziłkie wysypiska, spływy nawozów i środków ochrony roślin), - bierność większości społeczności w podejmowaniu działań o pozyskanie środków z zewnątrz.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych, - realizacja wielu inwestycji, - dobra współpraca z urzędem miejskim w Paczkowie, - pobudzenie inicjatyw społecznych - podniesienie standardów życia społecznego - podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców - poprawa wyglądu i estetyki wsi	- wyjazd młodych mieszkańców za granicę lub do większych miast - niski przyrost naturalny, - skutki światowego kryzysu, - starzejące się społeczeństwo

4. Wizja rozwoju miejscowości

W dotychczasowej historii rozwoju miejscowości można stwierdzić, iż miejscowość nie odznaczała się zbytnią aktywnością. Ogromne znaczenie ma tutaj rola lokalnych liderów i ich zaangażowanie.

Aktualnie posiadamy wiele pomysłów na zwiększenie atrakcyjności naszej miejscowości oraz doświadczamy wsparcia mieszkańców.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

W rezultacie dyskusji i przeprowadzonych rozmów na spotkaniach z mieszkańcami zaplanowano następujące zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną:

PRIORYTET I
„Remont świetlicy wiejskiej i jej doposażenie”.
Cel i przeznaczenie: utworzenie centrum promocji kultury, zintegrowanie oraz aktywizacja mieszkańców. Świetlica wiejska jest centrum spotkań z mieszkańcami, miejscem spotkań z gośćmi, organizacji okolicznościowych zabaw, imprez rodzinnych, zajęć wakacyjnych z dziećmi i młodzieżą. Inwestycja umożliwi nam wymianę starych oraz zniszczonych stołów i krzeseł na nowe które są niezbędne przy organizacji imprez okolicznościowych. Projekt: Remont świetlicy wiejskiej i jej doposażenie Okres realizacji: 2018/2019 r. Koszt: 30 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy, środki programów pomocowych: PROW, Środki Urzędu Marszałkowskiego

PRIORYTET II
„Rozbudowa placu zabaw”.
Cel i przeznaczenie: montaż nowych urządzeń podnoszących atrakcyjność przebywania na nim najmłodszych mieszkańców i ich rodziców, zapewnienia bezpieczeństwa zabawy. Projekt: Rozbudowa placu zabaw Okres realizacji: 2019/2021 r. Koszt: 20 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy, środki zewnętrzne

PRIORYTET III
„Oświetlenie drogi gminnej”.
Cel i przeznaczenie poprawa infrastruktury technicznej. Służyć będzie także poprawie warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców. Będzie to II etap prac tj: od kościoła do posesji nr 45 (założenie 5 lamp) Projekt: Oświetlenie drogi gminnej Okres realizacji: 2018/2019 r. Koszt: 20 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy

PRIORYTET IV
„Renowacja kapliczki przydrożnej”.
Cel i przeznaczenie: poprawa wyglądu i estetyki terenu w jej obrębie, zabezpieczenie kapliczki przed dalszym niszczeniem. Projekt: Renowacja kapliczki przydrożnej Okres realizacji: 2018/2019 r. Koszt: 2 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy

PRIORYTET V
„Modernizacja boiska sportowego przy świetlicy wiejskiej ”.
Cel i przeznaczenie: zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie usług sportowo-rekreacyjnych, integracja miejscowej społeczności Projekt: Modernizacja boiska sportowego przy świetlicy wiejskiej Okres realizacji: 2020/2022 r. Koszt: 20 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy, środki zewnętrzne

PRIORYTET VI
„Wykonanie podjazdów do 2 mostów”.
Cel i przeznaczenie: poprawa estetyki wsi, poprawa bezpieczeństwa Projekt: Wykonanie podjazdów do 2 mostów Okres realizacji: 2023r. Koszt: 20 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy, środki zewnętrzne

PRIORYTET VII
„Remont drogi gminnej”.
Cel i przeznaczenie: poprawa estetyki wsi, poprawa bezpieczeństwa poruszania się po niej Projekt: Remont drogi gminnej Okres realizacji: 2023/2025 r. Koszt: 20 000 zł Źródło finansowania Budżet Gminy, środki zewnętrzne

6. Opis i charakterystyka obszarów, o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

W przestrzenno – urbanistycznym układzie wsi Unikowice można wyodrębnić centralny obszar. Znajduje się tu większość najważniejszych instytucji społecznych i publicznych działających na terenie Unikowic. Są to: Przedszkole Publiczne, Świetlica wiejska, kościół p.w. Św. Trójcy, Świetlica środowiskowa, plac rekreacyjno- sportowy. W pobliżu znajdują się również, plac zabaw, boisko sportowe, sklep.

Z uwagi na lokalizację na tym obszarze najważniejszych dla życia społeczno-kulturalnego instytucji pełni on funkcję centrum wsi. Na placu rekreacyjno- sportowym organizowane są festyny, uroczystości gdzie mieszkańcy, starsze i młodsze pokolenie, integrują się.